

Tuukka Holster

31.3.2026

THL muuttaa sote-rahoituslaskennan tietotoimitusten määräajan virallisen Hilmo-aikataulun mukaiseksi

THL muuttaa sote-rahoituksen tarvelaskelmissa käytettävien Hilmo-aineistojen aikatauluja. Ensi vuodesta alkaen hyvinvointialueiden tulisi pyrkiä toimittamaan aineistot Hilmo-tietotoimitusten viralliseen määräaikaan mennessä eli kaksi kuukautta tilastovuoden jälkeen 28.2.

Tähän saakka rahoituslaskennan Hilmo-tietoja on voinut toimittaa vuoden pidempään eli 14 kuukautta tilastovuoden jälkeen.

Vastedes helmikuun lopun määräajan jälkeen THL julkaisee ennakkolliset rahoituksen tarvelaskelmien laskenta-aineistot hyvinvointialuetasolla ja alkaa tarkistaa tietoja. Tarkistuksessa THL voi tehdä aineistoihin täydennyksiä ja korjauksia havaitsemiensa puutteiden korjaamiseksi. Lopulliset tarvelaskelmat julkaistaan, kun THL katsoo tietopohjan riittävän laadukkaaksi.

Muutos yhtenäistää tietojen toimittamisen määräaikoja sekä suoraviivaistaa ja vahvistaa tietojen validointiprosessia.

Aikataulua aikaistetaan vaiheittain:

- 1. Tilastovuoden 2024 aineistopoimintaan muutoksella ei ollut vaikutusta.**
Vuoden 2027 rahoitukseen vaikuttavien tilastovuoden 2024 aineistoihin muutoksella ei ollut vaikutusta. Niiden jäädytyspäivämäärä oli 28.2.2026 eli 14 kuukautta tilastovuoden jälkeen.
- 2. Tilastovuoden 2025 Hilmo-aineistot poimitaan lopullisesti 31.8.2026.**
Tiedot on poimittu ensimmäisen kerran virallisen Hilmo-määräajan mukaisesti 28.2.2026. THL tarkistaa aineistoja 31.8.2026 asti, jolloin tehdään lopullinen aineistopoiminta tarvelaskelmia varten. THL korjaa aineistossa vielä mahdollisesti havaitsemiaan virheitä maaliskuuhun 2027 asti. Muita kuin Hilmo-aineistoja päivitetään tarvelaskelmiin vielä vuoden 2027 aikana. Vuoden 2025 aineistoihin perustuvia tarvelaskelmia käytetään vuosien 2028 ja 2029 rahoituksen

Tuukka Holster

31.3.2026

laskemisessa (vuodesta 2026 alkaen rahoitus perustuu kahden vuoden tarvelaskelmien keskiarvoon).

3. Tilastovuoden 2026 Hilmo-aineistot poimitaan lopullisesti 15.4.2027.

Tiedot poimitaan ensimmäisen kerran 28.2.2027 ja niitä tarkistetaan 15.4.2027 asti, jolloin tehdään lopullinen aineistopoiminta. THL korjaa aineistossa mahdollisesti havaitsemiaan virheitä tämänkin jälkeen. Muita kuin Hilmo-aineistoja päivitetään tarvelaskelmiin vielä vuoden 2028 aikana. Vuoden 2026 aineistoja käytetään vuosien 2029 ja 2030 rahoituksen laskemisessa.

THL kertoo vuonna 2028 tehtävistä vuoden 2027 aineistoja koskevista poiminnoista myöhemmin.

Tavoitteena alkaa käyttää vuotta tuoreempia sairastavuustietoja

Tällä hetkellä rahoituslaskemisessa käytetään kolme vuotta vanhoja aineistoja. Kun lähivuosina Hilmo-aineistotoimitusten laatu ja ajantasaisuus paranevat edelleen, THL siirtyy käyttämään tarvelaskennassa vuotta tuoreempia sairastavuustietoja. Tällöin esimerkiksi vuoden 2029 rahoituksen laskennassa käytettäisiin vuoden 2027 tietoja vuoden 2026 sijasta.

Edellytyksenä on, että aineistot ovat niin hyvälaatuisia käytettäväksi tarvelaskennassa viralliseen Hilmo-tiedonkeruun määräaikaan 28.2 mennessä, että tarvelaskelmat ehtivät keväisin julkaistavaan julkisen talouden suunnitelmaan.

Tarvelaskelmien muuttujista, joista ei ole laskentaa tehdessä saatavilla edellisen vuoden tietoja, käytetään edellistä edeltäneen vuoden tietoja. Näitä ovat ainakin Tilastokeskukselta saadut tiedot asuntokunnan käyttötuloista ja koosta, työllisyydestä ja muusta pääasiallisesta toiminnasta, taustamaasta, siviilisäädystä ja koulutuksesta ja lisäksi mahdollisesti syntymärekisterin, näkövammarekisterin ja syöpärekisterin tiedot, riippuen rekisterien valmistumisen ajankohdasta.

Tuukka Holster

31.3.2026

Jotta vuotta tuoreempiin sairastavuustietoihin siirtymistä voidaan arvioida, THL seuraa aineiston laadun paranemista tekemällä epävirallisia tarvelaskelmia virallisena määräaikana 28.2 poimituista Hilmo-aineistoista.

Jäädytyspäivää aikaistettiin aiemmin kolmella kuukaudella

Hyvinvointialueiden rahoituksen tarvelaskelmissa käytettävien Hilmo-aineistojen jäädytyspäivämäärää aikaistettiin vuoden 2023 aineistoista alkaen, mistä THL viesti marraskuun lopulla 2024.¹

Jäädytyspäivämäärää aikaistettiin kolme kuukautta eli toukokuun lopusta (17 kuukautta tilastovuoden jälkeen) helmikuun loppuun (14 kuukautta tilastovuoden jälkeen). Muutos koski siis vuonna 2025 tehtyjä tarvelaskelmia, jotka koskivat vuoden 2026 rahoitusta.

Jäädytyspäivämäärää aikaistettiin, jotta valtion julkisen talouden suunnitelman yhteydessä huhti-toukokuussa käytettäisiin sairastavuuden osalta samoja palvelutarvelukuja kuin valtion talousarvioesityksen yhteydessä syyskuussa. Tällöin hyvinvointialueiden rahoituksessa käytetyt tarvelaskelmat olisivat tiedossa aiempaa aikaisemmin varainhoitovuotta edeltävän vuoden aikana.

Sosioekonomisten muuttujien arvot päivitetään edelleen kevään ja syksyn laskelmien välillä, mutta niiden aiheuttamat muutokset tarvelaskelmiin ovat vähäisiä.

Vaihtelevat määräajat ovat vaikeuttaneet tietojen laadun tarkistusta ja raportointia

Tarvelaskelmissa ja Hilmo-tiedonkeruussa aiemmin käytössä olleet erilaiset määräajat ovat johtaneet siihen, että tietoja on täydennetty vielä pitkän aikaa virallisen Hilmo-määräajan jälkeen. Tämä puolestaan

¹ THL (2024). Ehdotus hyvinvointialueiden rahoituksen tarvelaskennassa käytettyjen aineistojen vuosittain toistuvaksi julkaisuksi ja laskennan aineistojen ajantasaistamiseksi.

Tuukka Holster

31.3.2026

on vaikeuttanut tietojen laadun tarkistuksia ja dokumentointia sekä raportointia mahdollisimman kattavalla aineistolla.

Myös tietojen lähettäjiille, kuten hyvinvointialueille, useat erilaiset määräajat ovat näyttäneet sekavina.

Hilmo-tietojen täydennykset ovat vaikuttaneet siihen, että rahoituksen tarvelaskelmissa päädyttiin aikoinaan käyttämään aineistoja, jotka jäädytettiin 17 kuukautta tilastovuoden jälkeen. Lisäksi syynä olivat Tilastokeskuksen sosioekonomiset aineistot, jotka ovat joka tapauksessa valmistuneet vasta 17 kuukautta tilastovuoden jälkeen.